

[Landbrugsministeren.]

dem, der er oprettet på privat indkøbt jord, er af ældre dato og har gunstigere rentevilkår. En gennemførelse af lovforslaget kan således ventes på længere sigt at medføre meget betydelig investering af statsmidler til ejerskiftefinansiering, og for den enkelte ejendom kan der blive tale om gentagne investeringer, nemlig hver gang ejendommen skifter ejer, indtil samtlige statslån i ejendommen til sin tid er indfriet og ejendommen derved bragt udenfor statshusmandslovens rækkevidde. Det vil, når man ser bort fra den hidtil ret betydningsløse adgang til at yde suppleringslån ved jordrentebraugs overdragelse indenfor den snævrreste familiekreds, være et afgjort brud med de hidtil fulgte principper i husmandslovgivningen, hvor man har sat de statsmidler, der har kunnet fremskaffes, ind på oprettelse af nye brug og på supplerung af bestående brug.

Jeg har ikke med disse bemærkninger taget endelig stilling til tanken om disse ejerskiftelån af statsmidler. Jeg er ganske klar over, at den måde, hvorpå udviklingen i ejendomspriserne har fundet sted i den tid, husmandslovgivningen har virket, kan gøre det nødvendigt at tage hævdvundne principper indenfor denne lovgivning op til revision, og jeg er derfor heller ikke helt fremmed overfor den tanke, at en øget investering af statsmidler på dette område kan vise sig nødvendig for en hensigtsmæssig løsning af et betydningsfuldt problem, når der ikke derved sker en forringelse af mulighederne for at opfylde denne lovgivnings hidtil primære formål, eller når den eventuelle forringelse i denne henseende vil være fuldt opvejet ved foranstaltningernes nyttevirkning overfor de personer, de ejendomme og den produktion, som det er formålet at støtte.

Jeg er derfor af den opfattelse, at der knytter sig en række tildels vanskelige problemer til det forhold, som de ærede forslagsstillere har sat fingeren på med det foreliggende lovforslag. En del af disse problemer er specielle for statshusmandsbrugene, men på en række punkter drejer det sig om spørgsmål, som er fælles for statshusmandsbrugene og andre både større og mindre landbrug. Der må derfor siges at være en betydelig sammenhæng mellem de specielle problemer for statshusmandsbrugene og de almindelige problemer vedrø-

rende generationsskiftet indenfor det øvrige landbrug, og netop disse mere generelle problemer er blandt dem, der er medtaget i de ærede forslagsstilleres omtrent samtidig i det høje ting fremsatte forslag til beslutning om nedsættelse af et hurtigt arbejdende realkreditudvalg. Da jeg går ud fra, at man beslutter sig til at nedsætte et sådant udvalg, må man forvente, at dettes undersøgelser og overvejelser vil resultere i en nærmere belysning af de almindelige problemer på dette område, og under disse omstændigheder vil jeg anse det for mere praktisk, om de ærede forslagsstillere afventer realkreditudvalgets betænkning, som, når den foreligger, måske kan danne grundlaget for en mere samlet løsning af de spørgsmål, som jeg erkender eksisterer.

Carl Petersen: Jeg fristes næsten til at begynde med at takke ministeren for den meget omfattende redegørelse for alle de problemer, som knytter sig til de forslag, som vi nu har til behandling. Jeg må indrømme, at noget af det havde jeg hørt før, men det er jo altid godt at have et godt grundlag.

Med hensyn til det forslag, som jeg har fremsat, blev jeg ikke forbavset over, at den højtærede minister sluttede med en afvisning af det. Vi har allerede tidligere i denne samling drøftet spørgsmålet; jeg tror, det var under behandlingen af låneloven, jeg rejste spørgsmålet med en henstilling til ministeren om selv at fremsætte et forslag om fremskaffelse af jord til de indeklemte husmandsbrug på en mere rationel måde, end det er tilfældet efter loven af 1948. Det er mig stadig uforståeligt, at både den højtærede minister og regeringspartierne stadig afviser at gå til denne rationelle løsning, når man dog går ind for oprettelsen af familiebrug. Jeg kan ikke forstå, at man ikke, når man stadig beklager afgangene fra landbruget, vil gå med til at løse spørgsmålet om de for små brug, idet det kan løses ved at investere små beløb, der dog står i et passende forhold til den nytte-værdi, de har indenfor selve erhvervet. Man tager ikke spor af hensyn til disse tusinder af mennesker, der frister en kummerlig tilværelse derude, men som fortsætter på disse brug i tillid til, at rigsdagen før eller senere må komme til fornuft og gennemføre en lov, hvorefter man kan tilpligte de ejere, som har relativt store brug,